…ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

…(б)-гэй ОБЛАСТНОЙ БА ГОРОДСКОЙ КОМИТЕДҮҮДЭЙ, …РЯТ-МОНГОЛОЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ОРГАН.

№ 218 (6147)
ОКТЯБРИИН
29
ВОСКРЕСЕНЬЕ
1950 он

Сэн 20 мүнгэн

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр **И. В. Сталинда** эльгээһэн рапортнууд (1-дэхи нюур).
Октябриин урда тээхи мүрысөөн (1-дэхи нюур).
Нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудта бэлэдхэл (2-дохи нюур).
Манай һунгалтанууд сэхэ ба нюуса голосованяар хэгдэдэг (2-дохи нюур).
Н. Дамдинов.—Баярта үдэр (поэмэ) (2-дохи нюур).
Главна Туркменскэ канал (3-дахи нюур).
Волга мүрэнэй хубилгаха асари ехэ хүдэлмэри (3-дахи нюур).
Каховско гидроэлектростанци (3-дахи нюур).
Урда-Украинска ба Хойто-Крымскэ каналнууд (3-дахи нюур).
ООН-эй Генеральна Ассамблейн 5-дахи сесси (4-дэхи нюур).
Американска хүдэлмэришэнэй партиин һуугуулиин урда тээхи митинг Нью-Йоркдо болобо (4-дэхи нюур).
Корейдэхи событинууд (4-дэхи нюур).

Колхозуудай партийна организацинуудай хойшолуулашагүй зорилго

…нөө республикын олонхи кол…удта полевой хүдэлмэринүүдэй …гдэд гү, али дүүргэгдэжэ …ан үедэ хүдөө ажахын хүдэл…лэгшэдэй ба колхозуудай пар…а организацинуудай шухала …гонуудай нэгэн хадаа малай …жэлгэдэ бэлэдхэлые амжалта …сөөр дүүргэхэ ба үбэлжэлгые …ээтэ һайнаар үнгэргэхэ яба… болоно.

…анай республика малажалтай …ублика мүн. Малажалые хүг…гэ хадаа хүдөө ажахые һал…н бадаруулгада парти ба гүрэ… гол зорилго болоно гэжэ кол…о ба совхозно ниитын ашаг …этэ малажалые хүгжөөхэ гур… жэлэй түсэб тухай ВКП(б)- ЦК-гэй ба СССР-эй Министр…дэй Соведэй тогтоол соо онсо …эглэгдэнэ. Малажалые хүг…гэ гурбан жэлэй түсэбые бо… дээрэнь бэелүүлэн, респуб…н олон колхозууд адуу ма…гаа тоо толгойе нилээд оло…уулаа. Мүнөө республикын 100 …н колхозууд адуу малайнгаа толгойе олошоруулгын талаар …оогдоһон минимумые дүүргэн… Гурбан жэлэй түсэбые дүүргэ… түлөө Кяхтын, Хориин ба Ка…скын аймагуудай колхозууд бу…аа һайнаар тэмсэнэ. Байгша … 8 һарын турша соо эндэхи …жалай фермэнүүдэй тоо 118-… олошороо, колхозно ниитын …у малда хэдэн зуугаад байра… баригдаа.

…бэшье, республика дотор нии… малажалые хүгжөөхэ талаар …эн дутуунууд бии. 1950 ондо …ажалые хүгжөөлгын гүрэнэй …б республика дотор хангалта…өөр дүүргэгдэжэ байна. Бар…анай, Яруунын, Иволгын, Ку…канай ба Түнхэнэй аймагуудай …озууд 9 һарын турша соо …тэ бодо малайнгаа тоо толгойе …шоруулхаһаа байтагай үсөө…һэн байха юм. Зарим хэдэн …агуудта малай байрануудые …лгын түсэб тон муугаар дүүр…жэ байна. Жэшээнь, Хэжэн… аймагай колхозууд энэ жэлэй …ша соо моридой нэгэшье байра …агүй, тиихэдэ тугалай ба хо…ой байра бариха хүдэлмэри тон …ар ябуулагдажа байна. Малай …рануудые бариха хүдэлмэри… мүн Мухаршэбэрэй, Зэдын, …хэнэй ба Иволгын аймагуудта …алтагүйгөөр ябуулагдана.

…жээлэй бата бэхи база бай…ха ябадал малажалые улам …шань хүгжөөлгэдэ шиидхэхы …ашанартай байһаниинь хэндэ… мэдээжэ. Тэжээл бэлэд…э ниитын малажалай тэжээл …эглэлгэһээ үшөөл холо гээгдэ… колхозуудтахи тэжээлэй базын …алтагүй байдал хадаа малай … толгойе олошоруулгада ба …г шэмыень дээшэлүүлгэдэ гол …д ушаруулжа байһан зандаа гэ… гурбан жэлэй түсэбэй дүүргэл… ябаса тухай тогтоол соогоо …СР-эй Министрнүүдэй Совет ба …(б)-гэй ЦК тэмдэглээ һэн. …ор, ВКП(б)-гэй олон айкомууд … колхозуудай партийна органи…нууд ВКП(б)-гэй Центральна …тедэй энэ шухала заабарие …тана, колхозно малажалые …адань хүгжөөхэ талаар пар… ба правительствын дирек…ые дүүргэхэ хэрэгтэ совет… хүдөө ажахын органуудай бо… колхозуудай хүдэлмэрие һу…хинан шэглүүлнэ. Тэрэнэй …тэ олон колхозууд тэжээл …дхэлгын түсэбые жэлһээ жэл… дүүргэнэгүй, тэжээлэй дутамаг… олон малаа тураана, үхүүлнэ.

Иимэ байдал нёдондо Курумканай, Баргажанай, Зэдын, Хэжэнгын ба бусад хэдэн аймагуудай колхозуудаар үзэгдэһэн байгаа. Энэ алдуунууд мүнөө жэлдэ дахяад дабтагдажа байна. Үбэлжэлгын эхилтэр богонихон сагай үлэбэшье, республикын олон аймагууд ба колхозууд тараанай полинуудһаа һолоомо, михиинэ суглуулха, набша мүшэр бэлэдхэхэ мэтээр малай нэмэлтэ тэжээл бэлэдхэхэ арга боломжонуудаа хүсэд хэрэглэнэгүй, малай байрануудые заһабарилха ба шэнээр бариха хүдэлмэринүүдые унжагайрүулна. Тэрэшэлэн, малай үбэлэй адуулгые зүбөөр эмхидхэхэ хэрэгтэ, малшадта культурно-ажабайдалай зохид һайн услови байгуулха хэрэгтэ анхарал багаар хандуулагдана.

Мүнөө адуу мал үсхэбэрилгын эгээн харюусалгатай үе—малай үбэлжэлгэ эхилхэнь. Тиимэһээ колхозуудай партийна организацинууд болбол хүдөө ажахын энэ шухала участогые хүтэлбэрилхэ партийна хүтэлбэриие эрид һайжаруулха зорилготой.

Колхозуудай партийна организацинууд болбол малажалай талаар парти ба правительствын заабариие дүүргэхэ хэрэгтэнь колхозуудай түрүүлэгшэнэрэй болон правленинүүдэй хүдэлмэриие саг үргэлжэ шэглүүлжэ ба хинажа байха, зүгөөр тиихэдээ тэдэнэй орондо хүдэлмэрилхэгүй ёһотой. Малай үбэлжэлгын үедэ малажалай фермэнүүдтэ шадаал һаа олон коммунистнуудые эльгээхэ, имагтал зүбөөр табигдаһан политическэ хүдэлмэри ба зүбөөр эмхидхэгдэһэн социалистическэ мүрысөөн хадаа манай ажахын амжалтануудые хангадаг байһаниинь хараадаа абажа, малшадай дунда партийно-политическэ хүдэлмэриие жэшээтэ һайнаар эмхидхэхэ шухала.

Мүнөө малай үбэлжэлгэдэ колхозуудай бэлэдхэлые шалгаха гүрэнэй шалгалтанууд хаа хаанагүй үнгэргэгдэжэ байна. Энэ шалгалтын дүнгүүд колхозуудай партийна организацинуудай суглаануудай дээрэ зүбшэн хэлсэгдэжэ, шалгалтаар олдоһон дутуу дундануудые шадаал һаа түргэнөөр усадхагдаха ёһотой.

Зарим колхозуудта олон һүрэг малнууд үбэлэй адуулганда гаргагдаха байна. Тиимэһээ малай үбэлэй бэлшээринүүд дээрэ тэжээлэй запас байгуулха, малшадай байха гэрнүүдые заһабарилха ба бариха хүдэлмэринүүдые энэ гэһээр эмхидхэхэ хэрэгтэй. Колхозуудай партийна организацинууд болбол малай фермэ бүхэндэ, үбэлэй заимка бүхэндэ малшадай саг үргэлжэ шэнэ газетэнүүдые уншажа, кинокартинануудые хаража ба лекцинүүдые шагнажа, орон доторой болон уласхоорондын байдалай событинуудтай танил байха ба социалистическэ мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсаха ябадалда анхаралаа хандуулха ёһотой.

Агуухэ Октябриин һайндэрэй ба нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудай хүндэлэлдэ социалистическэ мүрысөөн бүхы оронойнмнай ажалшадай дунда улам үргэдэжэ байна. Колхозуудай партийна организацинууд болбол колхозно ниитын малажалые хүгжөөхэ гурбан жэлэй түсэбые амжалта түгэсөөр дүүргэлгын нэгэн шухала услови болохо малай үбэлжэлгые эрхим һайнаар үнгэргэхэ хэрэгтэ малшадай мүрысөөе толгойлхо ба хүдэлмэриинь эмхидхэн ударидаха зорилготой.

…ЛХОЗ 20 МИЛЛИОН ТҮХЭРИГ ОЛЗО АБАХАНЬ

…АМХОР. (Азербайджанска …) (ТАСС). Клара Цеткинэй …ижэтэ колхоз Азербайджанда …р суудa гаранхай. 20 жэлэй … дотор тус колхоз олон һал…а баян ажахытай болобо. …һэн жэлдэ колхоз 13 мил… түхэригэй олзо доход абаа … Мүнөө жэлдэ тэрэнэй олзо …ынь 20 миллион гаран түхэ… болохо байна.

…алта үдэр бүхэндэ 12 түхэриг … 3 килограмм ороохо, 2 литр … авансаар хүртэбэ. Эсэсэй хүбаарилга болоходо, ажалта үдэртэ 40 гаран түхэриг мүнгэ, 8 килограмм ороохо, 5 литр архи хүртэхэ юм. Виноград ургуулагша, Социалистическэ Ажалай Герой Мамедовой бүлын 5 гэшүүд 120 мянган түхэриг мүнгэ, 20 тонно ороохо, 12 мянган литр архи абаха байна.

Колхозой бүхы гэшүүдынь шанга шадалтай ажаһууна. 50 бүлэ колхознигууд шэнэ гэрнүүдые баряа. Колхознигууд өөһэдынгөө «Победа» ба «Москвич» гэжэ 44 автомашинатай байна.

МОСКВА, КРЕМЛЬ

ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр *Иосиф Виссарионович* СТАЛИНДА

Азербайджанска ССР-эй колхознигууд ба колхозницанууд, МТС-үүдэй болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд 1950 ондо, дайнай хойто тээхи сталинска табанжэлэй түгэсхэлэй жэлдэ, парти, правительствынгаа даалгабаринуудые амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөө дэлгэрүүлэн, хүдөө ажахын бүхы хүдэлмэриие эрхим болзорнуудта ба агротехническэ үндэр хэмжээндэ үнгэргэһэнэй ашаар, хүдөө ажахын культурануудай баян ургаса ургуулаа гэжэ, хүндэтэ Иосиф Виссарионович, Танда элидхэнэбди.

Республикын колхозууд ба совхозууд хлопок-сырец бэлэдхэхэ гүрэнэй түсэбые нёдондо жэлэйхиһээ 55 үдэрөөр эртэ, октябриин 22-то,—болзорһоонь урид дүүргэбэ гэжэ, нүхэр Сталин, Танда баяртайгаар мэдээсэнэбди. 1949 оной энэ үеынхиһээ 102.900 тонноор үлүү ехэ ба бүхы 1940 онойхиһоо 50 процентээр үлүү ехэ хлопок тушаагдаа. Дайнай урда тээхи 1949 онойхиһоо гектар бүриин 7,3 центнер үлүү ехэ хлопок-сырец гүрэндэ тушаагдаба. 97 процентнь шэлэгдэмэл ба нэгэдэхи сортын хлопок-сырец тушаагдаа. Хлопок-сырец хуряалга ба гүрэндэ тушаалга үргэлжэлһөөр.

Республикын колхозууд ба совхозууд гүрэнэй бэлэдхэлэй түсэбһөө гадуур 30.000 тонно хлопок-сырец тушааха байна.

Республикын колхозууд, совхозууд таряа тушааха гүрэнэй түсэбые ба эдеэ хоолой культура—шэниисэ тушаахаар тодорхойлогдоһон түсэбые болзорһоонь урид дүүргэбэ. Тэрэшэлэн гүрэнэй түсэбүүд торго үйлэдбэрилхэ тутова коконуудые бэлэдхэлгээр 102,2 процент, сайн ногоон набшаһаар 112,7 процент, овощьнуудаар 101,4 процент, промышленна ба столовын виноградаар 104,4 процент ба үрэ жэмэсээр 110,6 процент дүүргэгдээ. Гүрэндөө сырбрынзэ ба үбһэ тушааха түсэбүүд мүн лэ дүүргэгдээ.

Виноград, үрэ жэмэсүүд ба овощьнуудые бэлэдхэлгэ, мүн МТС-үүдэй хүдэлмэриин түлөө үгтэһэн счёдуудаар гүрэндөө таряа ба рис тушаалга үргэлжэлһөөр.

Республикын хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд тарилгынгаа талмайе улам үргэдхэхэ ба шэниисын ургасые дээшэлүүлхэ тухайда нүхэр Сталин, Танай өөрынтнай үүсхэлээр баталан абтаһан, Союзна правительствын шиидхэбэриие амжалтатайгаар бэелүүлхын түлөө зоригжолтойгоор тэмсэжэ байна.

Тракторнуудые, прицепной зэр зэмсэгүүдые ба горючи үгэжэ, Союзна правительствын үзүүлһэн асари ехэ туһаламжын ашаар республикын колхозууд, совхозууд ба машинно-тракторна станцинууд энэ жэлдэ намарай тарилгада нилээд һайнаар бэлэдхээд, нёдондо жэлэйхиһээ 150.000 гектар үлүү ехэ намарай шэниисэ тарижа байна.

Республикын хүдөө ажахын механизаторнууд ехэ амжалтануудые туйлаа. Азербайджанай машинно-тракторна станцинууд тракторна хүдэлмэриин жэлэй түсэбые октябриин 20-до болзорһоонь урид 102,1 процент дүүргэжэ, үнгэрэгшэ жэлэйхитэй сасуулбал зөөлэн хахалалгаар 460 мянган гектар үлүү ехэ тракторна хүдэлмэри хэгдээ.

Гүрэнэй ой модото полосануудые ба колхозно поли хамгаалха мододые һуулгахын тула мүнөө республика дотор намарай хүдэлмэри дэлгэрэнхэй.

Республикын колхознигууд, колхозницанууд, МТС-үүдэй болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд хадаа гүрэнэй бүхы даалгабаринуудые болзорһоонь урид дүүргэхын ба хүдөө ажахын намарай хүдэлмэринүүдые агротехническэ эрхим хэмжээндэ үнгэргэжэ, 1951 ондо хлопогой, шэниисын ба хүдөө ажахын бусад культурануудай үндэр ургаса абаха үндэһэ һуури табихын тула бүхы хүсэеэ зорюулха гэжэ, хүндэтэ нүхэр Сталин, Таниие найдуулнабди.

Азербайджанай КП(б)-гэй ЦК-гэй Секретарь М. Д. БАГИРОВ.
Азербайджанска ССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Т. И. КУЛИЕВ.
Азербайджанска ССР-эй хүдөө ажахын Министр И. АБДУЛЛАЕВ.
Азербайджанска ССР-эй хлопководствын Министр А. ХАЛИЛОВ.
Азербайджанска ССР-эй эдеэ хоолой промышленностын Министр Г. КУРКАРЯН.
СССР-эй бэлэдхэлэй Министерствын Азербайджанска ССР-тэхи Түлөөлэгшэ Г. СУЛЕЙМАНОВ.

МОСКВА, КРЕМЛЬ

ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр *Иосиф Виссарионович* СТАЛИНДА

Белорусска Советскэ Социалистическэ Республикын колхозууд ба совхозууд 1950 оной ургасаһаа гүрэндэ таряа тушааха түсэбөө болзорһоонь урид дүүргэбэ гэжэ, хүндэтэ Иосиф Виссарионович, Танда элидхэнэбди. МТС-үүдэй хүдэлмэриин түлөө үгтэһэн счёдуудаар гүрэндөө колхозуудай таряа тушаалга үргэлжэлһөөр.

Энэ жэлдэ Белоруссиин колхозууд бүри үндэр ургаса ургуулаад, колхознигууднай нёдондо жэлэйхиһээ үлүү ехэ таряа ажалта үдэрнүүдтээ абажа байна. Республикын колхозууд ба совхозууд ерэхэ жэлэй үндэр ургасын түлөө тэмсэжэ, намарай культурануудай тарилга эмхитэйгээр үнгэргөө, тарилга хэхэ гүрэнэй түсэбые нилээд үлүүлэн дүүргээ.

Республикын кок-сагыз таридаг колхозууд энэ культурын һайн ургаса ургуулаад, 1949 онойхиһоо 7 дахин ехэ кок-сагызай үрһэ гүрэндөө тушаагаа, хуряалгаяа түргэнөөр дүүргэхэ ба кок-сагызай үндэһэнүүдые тушаалгаар Правительствын даалгабари дүүргэхэ хэмжээнүүдые абажа байна. Мүнөө республикын колхозууд хартаабха ба овощьнуудые, махорко, лён-долгунец, конопля ба бусад техническэ культурануудые гүрэндэ тушааха уялгануудаа болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө тэмсэжэ байна.

Хүдөө ажахые механизацилгын хэмжээн 1950 ондо нилээд ургаа. Республикын колхозуудта машинно-тракторна станцинуудай хэһэн тракторна хүдэлмэриин хэмжээн, 1949 онойхитой сасуулбал, зөөлэн хахалалгаар 1 миллион 300 мянган гектар дээшэлээ.

Республикын колхозуудта ба совхозуудта ниитын ашаг шэмэтэ малажал хүгжөөхэ ехэ хүдэлмэри ябуулагдана. Республикын колхозуудтахи бүхы түрэлэй ашаг шэмэтэ малынь дайнай урда тээхи хэмжээе: эбэртэ бодо мал 27 процентээр, хонид 33 процентээр, гахай 61 процентээр үлүүлээ. Ниитын малажал хүгжөөхэ 1950 оной түсэб гүйсэд дүүргэгдэхэ. 1950 ондо колхозууд 1949 онойхиһоо 550 мянган тонно үлүү ехэ тэжээл малдаа бэлэдхэбэ.

Белорусска ССР-эй Барановичска, Брестскэ, Гродненско, Молодеченскэ, Пинскэ ба Полоцко областьнуудай гол олонхи таряашад сталинска колхозно байгуулалтын үлүү һайниие бодото дээрэнь мэдэрэн ойлгожо, колхозууд болон нэгэдээд, бүхы Советскэ Союзай колхозно таряашадтай хамтадаа, социалистическэ хүдөө ажахые саашадань дэбжүүлхын түлөө тэмсэлдэ эдэбхитэйгээр хабаадажа байна. Залуу колхозууд гүрэнэйнгөө үмэнэхи уялгануудые амжалтатайгаар дүүргэжэ, ниитынгээ ажахые хүгжөөжэ байна, колхознигуудайнгаа материальна ажана тэниглэн байдалые нилээд дээшэлүүлээ.

Белоруссиин колхознигуудай, МТС-үүдэй болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэдэй ба хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй шэн зоригто ажалай ашаар, Союзна правительствын ба ВКП(б)-гэй ЦК-гэй зүгһөө Белорусска ССР-эй хүдөө ажахыда үзүүлһэн асари ехэ туһаламжын ашаар, белорусска арад тухай хүндэтэ нүхэр Сталин, Танай өөрынтнай эсэгэ ёһоной анхарал оролдолгын ашаар эдэ амжалтанууд туйлагдаа.

Советскэ Белоруссиин колхознигууд ба колхозницанууд, МТС-үүдэй болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд ба бүхы ажалшад Ленин—Сталинай агуухэ партиин хүтэлбэреэр социалистическэ хүдөө ажахын шэнэ бадаралтын түлөө, манай инаг Эхэ ороной хүсэ шадалые улам бэхижүүлхын түлөө, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай түлөө эсэшэ сусашагүйгөөр саашадаашье тэмсэхэ байна гэжэ, хүндэтэ Иосиф Виссарионович, Таниие найдуулнабди.

Белоруссиин КП(б)-гэй ЦК-гэй Секретарь Н. ПАТОЛИЧЕВ.
Белорусска ССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. КЛЕЩЕВ.
Бэлэдхэлэй Министерствын Белорусска ССР-тэхи Түлөөлэгшэ А. КАРПОВ.
Белорусска ССР-эй хүдөө ажахын Министр С. КОСТЮК.

ЭБ НАЙРАМДАЛАЙ ХЭРЭГ ИЛАХАЛ

КИЕВ, октябриин 23. (ТАСС). Үсэгэлдэр үдэшэлэн эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэсоюзна хоёрдохи конференциин дүнгүүдтэ зорюулагдаһан интеллигенциин суглаан болоо. Украинска филармониин колонно залые мянгаад хүн дүүргэбэ. Сталинска шангай лауреат, поэт-академик Павло Тычина суглаае нээгээ.

Трибуна дээрэ эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэсоюзна хоёрдохи конференциин делегат, Сталинска шангай лауреат поэт А. Малышко гараба. Тэрэ иигэжэ хэлэнэ:

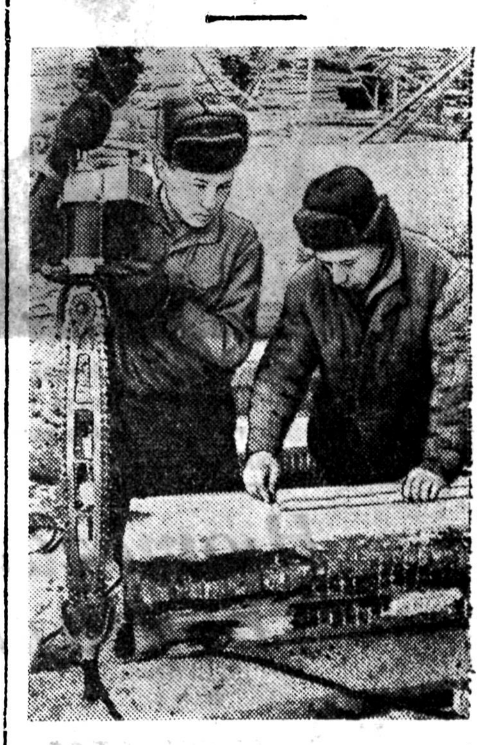
— Оломиллионно советскэ арадай зүгһөө конференци хадаа хүдэлмэришэдэй, колхознигуудай, интеллигенциин амгалан тайбан ажалда эрмэлзэн байһые мэдүүлбэ. Дайе эб найрамдал илаха гэжэ бидэ этигэнэбди, яахадааб гэхэдэ, эб найрамдалай тала баригшадай хүсэн түгэс лагериие Агуухэ Советскэ Союз ба тэрэнэй вождь — нүхэр Сталин хүтэлбэрилнэ. (Нэрьемэ альгаташалганууд).

Һүүлээрнь УССР-эй габьяата артист Ткаченко, эб найрамдал хамгаалха советскэ комитедэй гэшүүн — медицинскэ наукануудай доктор Хохол, республикын габьяата багша Турчина, уранзохёолшо Ванда Василевская гэгшэд үгэ хэлэбэ.

Эб найрамдалай түлөө тэмсэлдэ украин арадай эрид шиидэнги байһан тухай, Эхэ оронойнгоо хүсэ шадалые ажалай баатаршалгануудаар бэхижүүлхэ байһан тухайгаа тэдэнэр мэдүүлбэд.

Суглаанда хабаадагшад угаа ехэ баяр баясхалантайгаар нүхэр Сталинда амаршалга эльгээбэ.

ОКТЯБРИИН УРДА ТЭЭХИ МҮРЫСӨӨН

Улан-Удын модоной заводой хүдэлмэришэд агуухэ Октябриин 33-дахи жэлэй ойдо бэлэг болгон жэлэйнгээ түсэбые ноябриин 7 болотор дүүргэхэ гэһэн уялга абанхай. Мүнөө заводой бригада бүхэн хоорондоо мүрысэн үдэр бүриингөө нормонуудые горьтойгоор үлүүлэн дүүргэнэд. Зураг дээрэ: үдэр бүри хоёр нормо дүүргэдэг модо хюрөөдэгшэд Н. Коротеев, Г. Рычков гэгшэд ажаллажа байна.

М. Минеевэй фото.

Эрхим туйлалтанууд

Республикын Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи автоуправлениин № 3 автотранспортна конторын хүдэлмэрилэгшэд (начальнигынь нүхэр Клыпин) гурбадахи кварталайнгаа түсэбые үлүүлэн дүүргэһэнэй түлөө республиканска Хүндэлэлэй доскада бэшэгдээ. Энэ мэдээсэлые шофернууд, механигууд баяртайгаар угтан абаад, Октябриин урда тээхи мүрысөөе бүри үргэдхэжэ байна.

Үндэр сэгнэлтээр урмашаһан энэ коллективэйхид мүнөө жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид гэхэ гү, энэ оной октябриин 25-да сүм дүүргэбэ. Эрхим шофернууд Бурда, Номоконов, Котлаков, Колмаков, Жуйков, Желяев гэгшэд жэлэйнгээ даалгабаринуудые 8—9 һара соо дүүргэжэ, эрхим стахановецууд болоо.

Нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудай үдэр хүрэтэр 100 мянган пассажирнуудые зөөхэ, мүн хүнгэн машинаар пассажирнуудые зөөжэ 40 мянган түхэриг оруулха тухайда шофернууд, мотористнууд, слесарьнүүд, автобусудай кондукторнууд индивидуальна уялгануудые абажа, хоорондоо мүрысэнхэй.

М. Алашкевич.

ҮНДЭР СЭГНЭЛТЫН ХАРЮУДА

Эхэ орондоо эдеэ хоолой зүйлнүүдые элбэг ехээр үгэхэ зорилго урдаа табяад, Песчанска тээрмын (Кяхта) хүдэлмэрилэгшэд Октябриин урда тээхи социалистическэ мүрысөөндэ ороһон байна. Эдэнэр абаһан уялгаяа мүнөө амжалтатайгаар дүүргэнэ. Энэ оной сентябрь һарын хүдэлмэриин дүнгөөр республиканска Хүндэлэлэй доскада бэшэгдээ.

Энээндээ урмашан, тээрмээ үбэлдэ түгэс бэлэн болгохо, хүдэлмэришэдэй ажаһууха хэдэн гэр байрануудые заһабарилха ба шэнээр бариха гэһэн шэнэ уялгануудые абаад, мүнөө үндэр бүтээсэтэйгээр ажаллажа байха юм.

Социалистическэ мүрысөөнэй ашаар ажалай үндэр бүтээсэ туйладаг стахановецуудай тоо олошороо. Жэшээнь, 68 наһатай үнинэй тээрмэшэ нүхэр Пурбо Байполов болон бусад хэдэн түрүүшүүл үдэр бүриингөө даалгабариие үлүүлэн дүүргэжэ, нэгэдэхи сортын талха татана. Энэнэйнгээ түлөө үнэтэ шанда хүртөө.

Б. Юмжапов.

Ленинэй ордено паровозо-бүтээлгын заводто агитационно-ниитын хүдэлмэри үдэр ерэхэ бүри үргэдэнэ. Нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтанууд тухай Дүримөөр хөөрэлдөөнүүдые агитаторнууд ходоо үнгэргэнэ. Зураг дээрэ: обедэй забһарлалгын үедэ обер-мастер нүхэр Н. Каев һунгагшадта нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтанууд тухай Дүрим уншажа байна.

М. Минеевэй фото.

Нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудта бэлэдхэл

№ 5 агитпунктда

Энэ агитпункт Улан-Удэ городой Смолиной улицадахи № 4 һургуулиин байшан соо байдаг. Энээндэ промкооперацинуудай Управлениин, Статистическэ Управлениин, БМАССР-эй гэгээрэлэй Министерствын спецбанкнуудай ба Бурглавлитогой партийна организацинууд хабаадана.

Тус агитпунктые түхеэрэлгэдэ спецбанкнуудай партийна организаци тон эдэбхитэйгээр хабаадалсаа. Комбанкые эрхилэгшэ нүхэр Бирюков илангаяа ехэ үүсхэл гаргаба. Энэ партийна организаци 30 метр улаан бүд, гэрэлтэдэг гаршаг ба «Декабриин 17—нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудай үдэр» гэһэн гоё панно бүтээлгэжэ үгэһэн байна.

Агитпунктые даагша нүхэр Попов түрүүшын үдэрһөө эдэбхитэйгээр хүдэлмэрилнэ.

Гоё һайханаар шэмэглэгдэһэн агитпунктнь үдэшын 6 часһаа 10 час хүрэтэр хүдэлмэрилдэг. Тэндэ агитаторнууд ходоо дежурлана. Һунгагшад эндэ олоороо сугларжа, һунгуулиин ба уранзохёолой литературые, газетэ, журналнуудые уншадаг, агитаторнуудай хөөрөө шагнадаг. Энэ агитпункт хадаа һунгагшадай дунда ойлгуулалмжын хүдэлмэри ябуулха дэлгэрэнгы хэмжээ-ябуулгануудые хараалганхай. Октябриин 31-дэ лекци уншагдаха ба промкооперацинуудай Управлениин уранһайханай самодеятельностиин коллектив концерт харуулха байна.

Залуу агитаторнууд

Бабушкин городой «Байкальский рабочий» газетын типографиин партийна организаци һунгалтануудта бэлэдхэлэй эхилхэдэ 8 агитаторнуудые томилжо, тусхай участогуудые даалгаһан байгаа. Агитационно хүдэлмэридэ түрүүшынхеэ хабаадуулагдаһан залуу агитаторнууд тэдэнэй дунда олон. Эдэнэр дүй дүршэл ехэтэй агитаторнуудтай нигта холбоотойгоор хүдэлмэрилнэ.

Тус агитаторнууд участогуудтаа хэдэ дахин ошожо, нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтанууд тухай РСФСР-эй ба БМАССР-эй Верховно Соведүүдэй Президиумүүдэй Указуудтай һунгагшадые танилсуулһан байна. Мүнөө тэдэнэр һунгалтанууд тухай Дүрим, Сталинска Конституци, советскэ гражданинуудай эрхэнүүд ба уялганууд тухай, манай орон доторхи ба хилын саанахи байдалнууд тухай хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэнэ.

Залуу агитаторнууд-комсомолецууд нүхэд Коуорева, Зеленовская ба бусад агитационно хүдэлмэреэ тон һайнаар ябуулна.

М. Бердникова.

Хөөрэлдөөнүүд ба лекцинүүд

Галуута-Нуурай станциин хүдэлмэришэдэй дунда 100 гаран агитаторнууд советскэ һунгуулиин хуули тухай хөөрэлдөө хэжэ байна. Тэдэнэй дунда № 92 һургуулиин багшанар бии. Эдэнэр хүдэлмэришэдэй дунда хөөрэлдөө хэдэг, лекци үргэлжэ уншадаг.

Һүүлэй үедэ багшанар Сапожникова, Зенина гэгшэд Советскэ Союзай хүсэ шадалай дэбжэлтэ тухай ба Советскэ һунгуулиин хуули тухай лекцинүүдые тус станциин һунгагшадта уншаһан байна. Мүн энэ һургуулиин дэргэдэхи партийна эхин организациин секретарь нүхэр Степанов коммунизмын асари ехэ барилганууд тухай лекци уншаа.

Эндэхи агитаторнууд даалгагдаһан участок бүхэндөө хэдэ хэдэн хөөрэлдөөнүүдые элдэб темээр үнгэргөө.

Б. Цыбикжапов.

Агитаторнуудай зүблөөн

Агитаторнуудай зүблөөн. Черёмуховска леспромхозой, Калининай нэрэмжэтэ колхозой (Заиграй) ба тэндэхи долоон жэлэй һургуулиин 100 гаран агитаторнуудай кустовой зүблөөн Старая-Курба селодо һаяхан болоо.

Агитаторнууд советскэ һунгуулиин хуули, нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудай үедэ агитаторнуудай урдахи зорилгонууд, уласхоорондын байдал тухай асуудалнуудаар лекцинүүдые шагнаа.

Е. Павлова.

Олон хүүгэдтэй эхэнүүдые шагналга

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиум болбол СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй 1944 оной августын 18-най Указай үндэһөөр, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй нэрэһээ республикын аймагуудай олон хүүгэдтэй эхэнүүдые «Эхын алдар» гэжэ орденуудаар ба «Эхын медаль» гэжэ медальнуудаар шагнаба.

«Эхын алдар» гэжэ нэгэдэхи зэргын орденоор нэгэ хүн, «Эхын алдар» гэжэ хоёрдохи зэргын орденоор 4 хүн, «Эхын алдар» гэжэ гурбадахи зэргын орденоор 16 хүн, «Эхын медаль» гэжэ нэгэдэхи зэргын медаляар 23 хүн, «Эхын медаль» гэжэ хоёрдохи зэргын медаляар 34 хүн шагнагдаба.

Тэдэнэрэй дунда юһэн хүүгэдые түрэһэн ба хүмүүжүүлһэн Улан-Удэ городой Пригороднэ районой гэрэй эзэн эхэнэр М. И. Дегтярева, найман хүүгэдые түрэһэн ба хүмүүжүүлһэн Городок городой гэрэй эзэн эхэнэр А. Ф. Жаркова, найман хүүгэдые түрэһэн ба хүмүүжүүлһэн Прибайкальска аймагай Турка тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр А. Е. Ерёмина, долоон хүүгэдые түрэһэн ба хүмүүжүүлһэн Иволгын аймагай Буденнын нэрэмжэтэ колхозой колхозница А. В. Посельская, зургаан хүүгэдые түрэһэн ба хүмүүжүүлһэн Курумканай аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхозой колхозница Ц. Б. Ниндакова, табан хүүгэдые түрэһэн ба хүмүүжүүлһэн эхэнүүд Заиграйн аймагай «Улаан Эрхирик» колхозой колхозница Д. Н. Салбуева, Хориин аймагай Хасуурта тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр М. К. Квашнина ба бусад бии.

Хоёр һаалишадай ажал

Б. Галсанова, Д. Арданова гэгшэд Ахын аймагай Орлигой сомоной Молотовой нэрэмжэтэ колхозой һүнэй-товарна фермэдэ һаалишадаар хүдэлмэрилнэ. Тиихэ зуураа, тэдэнэр колхозно ниитын ашаг шэмэтэ малажалые хүгжөөхэ хэрэгтэ бүхы хүсэ шадалаа үгэдэг байна.

Ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудай хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ эдэ һаалишад эдэбхитэйгээр оролсоод, бүри һайнаар ажаллажа байна. Тэдэнэр өөһэдынгөө дааһан малнуудһаа гадна, мүн һубай үнеэдые харууһалдаг. Һаалишан нүхэр Галсанова энэ жэлдэ 26 үнеэ түрүүлжэ, түлнүүдыень бултыень элүүр энхээр томо болгоо.

Мүн энэ фермын һаалишан, үндэр наһатай Долгор Арданова хадаа Галсановаһаа гээгдэнэгүй. 30 үнеэдые даагаад, түлнүүдыень нэгэшье хоролтогүйгөөр түлжүүлээ.

Эдэ хоёр һаалишад малайнгаа тоо толгойе олошоруулха ба ашаг шэмыень дээшэлүүлхэ даалгабаряа ходоодоо үлүүлэн дүүргэжэ, колхозой правлениин зүгһөө ехэ магтаалтай ябадаг юм.

Д. Дугаров.

АГИТАТОРНУУДТА ТУҺАЛАМЖА

Манай һунгалтанууд сэхэ ба нюуса голосованяар хэгдэдэг

Дэлхэй дээрэ эгээн демократическа Сталинска Конституциин эбдэршэгүй бата принципүүд дээрэ үндэһэлэгдэһэн «Бурят-Монголой АССР-эй ажалшадай депутадуудай аймагуудай, городской, городуудтахи районно, сельскэ, сомонуудай ба поселково Соведүүдтэ һунгаха һунгалтанууд тухай Дүрим» соо иигэжэ хэлэгдэнэ. «Бурят-Монголой АССР-эй Конституциин 106-дахи статьягай ёһоор, депутадуудые һунгаха һунгалтанууд сэхэ хэгдэхэ гэбэл: ажалшадай депутадуудай аймагуудай, городской, городуудтахи районно, сельскэ, сомонуудай ба поселково Соведүүдтэ һунгаха һунгалтанууд сэхэ һунгаха гуримаар гражданинуудаар хэгдэхэ». Энэ хадаа советскэ демократиин бодото арадай демократи байһание харуулна. Советскэ һунгуулиин системэ болбол гүрэнэйнгөө органуудта һунгалтануудые хэлгэдэ сүлөөтэйгөөр, дүүрэн эрхээ эдэлжэ, эдэбхитэйгээр хабаадаха арга боломжонуудые гражданин бүхэндэ олголог байна.

Сталинска Конституциин 134 статьягай ёһоор манай орон дотор засагай ямаршье органдо депутадуудые һунгалга хадаа сэхэ хэгдэдэг байна. Энэ ямар удхатайб гэхэдэ, засагай бүхы органуудай — ажалшадай депутадуудай сельскэ, сомоной ба поселково Соведүүдһээ эхилээд, засагай дээдэ орган—СССР-эй Верховно Соведтэ хүрэтэр депутадуудые ажалшад сэхээр һунгадаг. Шэнэ конституцие баталан абахын урда тээ манай эндэ һунгагшад хадаа имагтал сельскэ ба городской Соведүүдтэ депутадуудые сэхэ һунгадаг байгаа. Харин дээдэ органуудай депутадууд городской, сельскэ ба сомоной Соведүүдэй пленумүүд дээрэ, Соведүүдэй тусхайта съезднүүд дээрэ һунгагдадаг байһан юм. Иимэ һунгуулиин системэ хадаа тэрэ сагай оршон байдалда тон ехэ удхашанартай байгаа. Мүлжэгшэдтэ эсэргүү эрид шанга ангиин тэмсэл болбол тэрэ үедэ сэхэ һунгалтануудта орохо арга боломжо олгодоггүй һэн. Манай орон дотор социализмын илаһанай, советскэ арадай морально-политическэ нэгэдэл байгуулагдаһанай ашаар, сэхэ һунгалтануудта орохо арга боломжо бии болоһон байна. Сэхэ һунгалтануудта оролго хадаа манай һунгуулиин системын саашадаа демократическа болоһон ябадал мүн. Манай депутадууд болбол эрхимүүдһээ шэлэн дэбжүүлэгдэһэн, арадай һунгаһан эльгэмэлнүүд гээшэ. Тэдэнэр өөһэдынгөө һунгагшадай хиналта ба шалгалта доро хүдэлмэрилдэг, һунгагшадай үмэнэ тоосоогоо үгэжэ байха уялгатай. Һунгагшадай захяа дүүргэжэ шадаагүй, хүдөөгэй ба городой ажалшадай олон янзын ба улам ургажа байгаа эрилтэнүүдые хангажа шадаагүй депутат, хууляар тогтоогдоһон гуримай ёһоор һунгагшадай олонхиин шиидхэбэреэр, ямаршье сагта дуудагдан бусаагдажа болохо. Манай һунгуулиин системын энэ принцип хадаа советскэ социалистическэ демократиин дээдэ түхэлэй демократи байһые үшөө дахин элирүүлэн харуулна.

Зарим буржуазна оронуудта парламентда депутадуудые гү, али президентые һунгалга хадаа олон шата дамжалгаар үнгэргэгдэдэг. США-гэй президент болбол һунгагшадаар сэхэ һунгагдадаггүй, харин тэдэнэй һунгаһан выборщигүүдээр һунгагдадаг. Теэд эдэ выборщигүүдынь президентын ямар-нэгэн кандидатурын түлөө голосовалхадаа өөһэдынгөө һунгагшадай захяа дүүргэхэ уялгатай бэшэ, харин өөрынгөө харьяата али нэгэн буржуазна партиин эрилтын ёһоор голосовалдаг байгаа. Мүн Англида парламентын дээдэ палатада депутадууд һунгагдадаггүй, тэдэнэр дээдэ зэргын газар эзэлэгшэдһээ ба томо монополистнуудай зэргэһээ томилогдодог гү, али үг дамжажа табигдадаг байна.

Манай гүрэн соо засагай бүхы органуудта һунгаха һунгалтанууд нюуса голосованяар хэгдэдэг. Энэ хадаа һунгагша бүхэнэй өөрынгөө голосые дуратай кандидатта үнэхөөрөө үгэхэ эрхэ сүлөө ба арга боломжо гражданин бүхэндэ хангана.

Тэрээнһээ гадна, нюуса голосовани болбол депутадуудай ба гүрэнэй бүхы органуудай ажалябуулгые арадай хиналта, шалгалта доро табилгые хангажа шадана. «Бүгэдэниитын, тэгшэ, сэхэ ба нюуса голосованиин ёһоор хэгдэдэг СССР-тэхи һунгалтанууд болбол арад зоной гарта муугаар хүдэлмэрилдэг засагай органуудта эсэргүү шэрбүүр болохо байна» гэжэ нүхэр Сталин 1936 ондо хэлээ һэн.

Капитализмын оронуудта һунгуулиин нюуса голосовани хаа хаанагүй байдаггүй, ушарынь мүлжэгшэ ангинууд болбол нюуса голосованиин үедэ ажалшадай-һунгагшадай өөһэдынгөө дура хүсэлые харуулхаһаань ехэ айдаг байна. Нюдэ халхалхын тулада зарим буржуазна оронуудта нюуса голосовани соносхогдодог байна. Англиин 12 университетскэ округуудта һунгуулиин бюллетеньнүүд һунгагшын гар табилгатай байха ёһотой. США-гэй Колорадо штадта һунгагшын бюллетень дээрэ тэрэнэй һунгуулиин списогтэ байһан порядково номертой тааралдаха тоо табигдадаг юм. Энэ мэтын хизаарлалтануудаар ба мүн һунгагшадай списогтэ худал нэрэнүүдые оруулха, һунгуулиин хуурмаг бюллетеньнүүдые өөһэдөө зохёохо, һунгагшадые айлгаха, һүрдүүлхэ, заримынь голос худалдажа абаха гэхэ мэтын хара муухай худал хуурмаг аргаар буржуазна администраци, баяшуул, помещигүүд нюуса голосованиие али болохоор эбдэхые оролдодог ба эбдэдэг байна.

Манай һунгуулиин системэ үнэхөөрөө арадай, үнэхөөрөө демократическа системэ мүн. Советскэ демократи болбол бүхы арадай сүлөөтэйгөөр ба дүүрэн дура зоригоо бэелүүлхэ ябадал ба һунгалтануудта бүхы һунгагшадай хабаадаха эрхые хангана.

Николай ДАМДИНОВ

БАЯРТА ҮДЭР

(Поэмэ)

1.

Райкомой гэрэлтэ кабинет соо
Радна хүбүүн сэхэхэн зогсоно.
Бюрогой гэшүүдэй
асуудал табихада
Бултандань
обтойхон харюу үгэнэ
«Хэлэл даа, Радна,
ямар ушарһаа
Комсомолдо орохоор шиидээбши?»
Асуун һураһан эдэ үгэнүүд
Раднада
хэды гүнзэгы удхатайб!..
Арбан дүрбэтэй
Радна мүнөө,
Алдаршан мандаһан Эхэ оронойм
Арюун жаргалта үхибүүдэй нэгэн,
Аба Сталинай ашанарай нэгэн.

Хүбүүндэ
һуралсалайнь үдэрнүүд
һанагдана.
Хэһэн хэрэгүүдынь элихэн хараг
дана...

Советскэ үхибүүдэй
ажабайдал
Согтой хүхюутэй, угаа һайхан...
Алхам бүхэнөө,
амисхал,
хүсэлөө
Аба орондоо зорюулжа һураха —
һурагшын
нангин, зүрхэнэйнь хүсэл,
һайхан ондоо хүсэл олдохогүйл!

2.

...Колхозой фермэ. Намар...
Хонгёохон дуунуудай нарихан
аялга...
Хотоной хажуугаар
пионернүүд олон.
Һурагшад
малшадта айлшалжа ерээд,
һонин хэрэг үүсхэжэ байнал даа...
Улаан булангыень шэмэглэн
гоёогоод,
Урматай зохидхон наада
харуулаа,
Дуунуудаа дуулаа,
шүлэгүүдые уншаа.
Дуратайгаар анхаралтай малшад
шагнаа.
«Ажалтайтнай танилсахамнай» —
гэлдээд,
Айхабтар һонирхон,
хото
хоройень хараа.
«Үхэр малтнай бү даараг лэ,
Үшөө һайнаар дулаалая!»—гэлсээд,
Хана хашаагай
Хүбхэн һэльбээ.
Хамагта туһатай
хүдэлмэри хээ.
Эдэнэй дунда
манай Радна.
Эдэбхитэдэй нэгэн
гэгдэһэн бэлэй...

3.

Раднын эсэгэ
колхозой бригадир,
Арбин талаараа ажаллан ябадаг.
Хүбүүн
абынгаа ажал-хүдэлмэрие
Хүндэтэй дээрэ тоолон харадаг.
Ногоон зунай түлэг дунда,
Надмит Батуевич
һурагшатайгаа
Отрядайнгаа
таряалан дээрэ гарахада,
Ошолсоо һэн Радна
баяртайгаар.

«Бог ногоое полиһоо тонилуул!»—
Бултанайнь сэдьхэлэй лозунг байгаа.
Отрядынь эрхимээр,
үнэн зүрхэнһөө
оролдосо ехэтэй
ажаллаһан байгаа.

Раднын эсэгэ
пионернүүдтэ хандан,
Аргагүй баярлан, үгэ хэлээ һэн:
«Бэрхэт, хүбүүдни!
ажалда дуратайтнай
Бага наһанһаа—
угаа һайшаалтай.
Ажаллагты, һуралсан,
һурагты, ажаллан,
Аба оронтнай юрөөнэл таанараа!»
Коммунист-абынгаа
хэлэһэн үгые
Хэзээдэш Радна мартаха үгыл!

4.

Һуралсалаймнай жэл үнинэй
эхилээ.
Һонирхолто үдэрнүүд ниидэн
ерэнэ...
Зүрхэнэйнь сохисо
«һургуули!»—гэхэлээр,
Зүндөө хөөрэн,
баяраар халинал!
Хоёрдохи түрэл гэрынь болоһон
Хүндэтэ һургуули
дурыень эзэлнэ.
Хүбүүн Радна дотороо шэбшэнэ:
«Шинии гэрэлтэ уужам классууд,
Шинии һонирхолто
физ—
хим-
кабинедүүд
Минии зүрхэндэ хэлэшэгүй ...
Минии наһанай
мартагдашагүй хубинь!
Һурагшал...
Энэ хүнгүйгөөр
һургуули тухай хэлэжэ боло...
Хэды тэсэмгэй,
габьяатай ажаллан,
Хүсэтэ эрдэмдэ бидэнээ хүт...
Сэсэн садовнигой
инагаар
мододые
Садтаа
һалбаруулан таридагтал ...
һурагшадые
тэрэ
өөдэнь хүтэлэн,
һайхан эрдэмээр хуяглан
ургуулнал.
Коммунизм байгуулагшадые
хүмүүжүүлэгшэдэй
Хүндэтэ үүргэнь
хэды арюун нангин бэ!..»

* * *

Даамгай,
даруухан Радна хүбүүнэй
Долоодохи класс соо һуу...
хар...
Картын хажууда харюусахы...
Ханамжатай наринаар
шалган шагнанаб.
Хүшэр задачаа
зүбөөр бодоһыень
Хүбүүд-ханинарһаань омог...
дууланаб;
«Таба» сэгнэлтээ алдангүй
һураха...
Танайшье, миниишье баясах...

Нэгэтэ,
һананаб,
нёдондо жэлдэ
Нэгэхэн
«Хоёрые» абашаһан байна.
«Хайшан гээд «Хоёрые»
баш...
гэхэдэм,
хүмэдхөө шэрүүнээр һоо...
буул...
Сэхэхэн урдаһаам аниргүй хар...
Сэдьхэлэйнгээ үгые хэлээ б...
«Дахяад «Хоёрые» абаха уша...
Дайралдахагүйл намтай
этигыш, нүхэр!»
Энэ
үнэншэ пионерскэ үгэнь
Этигэлтэй, найдалтай,
холторшо...
ба...

5.

...Раднын—
советскэ пионерэй харгы
Райкомой түүдэндэ
тэрэнние асарба...
Хэзээ үнинэй комсомол тухай
Хэндэшье хэлэнгүй,
инаглан бододог һэн.
Комсомол тухай олон һонин ...
Хомхой зүрхэлигөөр
тэрэ уншадаг һэн.
Олег, Зоя—
тэрэнэй нүхэд һэн
Омогорхол, дурлалынь болоо...
Хэһэн хэрэгээ,
алхам бүхэнөө
Хэмжэдэг болоо һэн тэдэнэй
хэрэгээр...
«Тугаар, нүхэрэйнгөө туһа
эрхэ...
Тухагүйлби гээшэм буруу,
жэрхэшэ...
Кошевой иигэжэ хэлэхэгүйл
со...
Хожом энээнээ дабтахагүй
хэрэгтэй!»
Энэ мэтээр эдир Радна
Эрхим абари зан олоно...

6.

Раднын—
советскэ пионерэй харгы
Райкомой кабинет соо тэрэн...
аса...
«Хэлэл даа, Радна,
ямар ушарһаа
Комсомолдо орохоор
шиидээбши...
Асуун һураһан эдэ үгэнүүдтэ
Радна дуратайгаар,
сэдьхэлһээ харюусаа...
Энэ
баяраар салгидаһан үдэр
Эдир Раднада
сэгнэшэгүй үнэтэй:
Ленинэй нэрэтэй,
Сталин абатай
Эрэлхэг зүрхэтэ бүргэд үе...
Эбтэй һайхан бүлэ соо оробо...
Эгээл зүб алхам хэбэш.
Уужам һаруул харгы урдаһ...
Орон дайдын жаргал гарташ...
Эхэ оронши
эрдэм бэлигыш хүлеэнэл,
Эсэгэ Сталин
Эдир таанартаа найданал!

КОМСОМОЛЕЦУУДАЙ ТУҺАЛАМЖА

Хэжэнгын аймцентрын комсомолецууд һунгалтануудай үедэ колхозуудай комсомольско эхин организацинуудай ябуулха хүдэлмэридэнь туһалха гэжэ 4 агитбригада эмхидхэбэ.

Мүнөө эдэ бригаданууд ко... зуудта гараад, лекци ба ... нүүдые колхознигуудай дунд... шана, мүн тэндэхи клубууд... улаан булангуудые шэмэ... бэ...

Сталинска агуухэ барилганууд

Советскэ арад нүхэр Сталинай үүсхэлээр, байгаалиие шэнэдхэн хубилгаха тухай ехэ түсэбүүдые бэелүүлжэ, коммунизмын асари ехэ шэнэ барилганудые—Куйбышевска, Сталинградска ба Каховско гидроэлектростанцинуудай, Главна Туркменскэ каналай, Урда-Украинска ба Хойто-Крымскэ каналнуудай барилга эхилжэ байна.

Эдэ барилганууд манай ороной арадай ажахыда хэдэн арбаад миллиард киловатт-час электрическэ энерги үгэхэ, 25 миллион үлүүтэй гектар шэнэ газарые уһаар элбэг болгохо ба уһалха юм. Хлопогой, малажалай ба таряанижалай хүсэтэ шэнэ базанууд бии болгогдохо.

Коммунизмын агуухэ барилганууд болбол манай Эхэ ороной улам һалбаран бадархын түлөө, ажалшадай материальна байдалые бүри ехээр дээшэлүүлхын түлөө сталинска анхаралай гэршэ мүн.

Общественнэ баялигай бүхы булагууд билтараад, обществын туг дээрэ: хүн бүхэн шадаха юумэеэ хэхэ, хүн бүхэндэ хэрэглэһэн юумыень үгэхэ тухай бэшэхэ аргатай бологдохо гэжэ Марксын вааһан сагай ойротожо байһые гэршэлэгшэ гайхамшаг ехэ хүдэлмэринүүд бэелүүлэгдэхэнь.

Эдэ материалнуудые агитаторнуудта туһаламжа болгон толилогдобо.

Волга мүрэниие хубилгаха асари ехэ хүдэлмэри

Волга хадаа дэлхэй дээрэхи эгээн ехэ мүрэнүүдэй нэгэн юм. Олон зуун гол горходые үбэртэлэн, хэдэн мянган километрын хараанда урдажа, Каспиин далай уруу жэл бүри 250 кубическа километр уһа шудхадаг. Энэнь Ладожскын шэнээн талмайтай, 14 метр гүн нуур болохо байна.

Уһыень, тэрэнэй хүсыень зүбөөр ашаглахын тулада Волгые хубилгаха шухала байгаа. Тиимэһээ, тус мүрэнэй 30 миллиард кубическа метр уһые Каспишадарай ба Заволжьеын гандадаг газар уруу шэглүүлхэ; жэлдээ хэдэн миллиард киловатт-час электроэнерги үгэдэг болгохо; уһанайнь хэм хэмжээе үргэжэ, ямаршье сагта мүрэнэй ехэ пароходуудай һаадгүй ябахаар болгохо гэжэ большевигүүд хараалһан байна.

Энэнэй тула, түбхын түрүүн, Волгые хиналтадаа абаха, урасхаалыень гуримшуулха шухала.

Хабартаа—мүрэнэй уһанай үлэмжэ ехэ байхадань тусхай водохранилищинууд соо (тусхай түхеэржэ), нуур болгон тогтоохо, зундаа, намартаа ба үбэлдөө—хүсэтэй гидростанцинуудай турбинанууд худар тэрэ уһаяа табижа электроэнерги үйлэдбэрилүүлхэ, хуурай һалхяар хуха хататараа үлеэгдэдэг тала уруу урадхуулжа, уһалха хэрэгтэй.

Энэ зорилгые үндэһэ болгон, советскэ засаг хадаа сталинска түрүүшын табанжэлнүүдэй үедэ Волга мүрэниие хубилгажа эхилээ һэн. Москвагай нэрэмжэтэ гайхамшаг каналай эхин дээрэ Иваньковско гидроузел анха түрүүн ородой агуухэ мүрэн дээрэ баригдаһан юм. Удаалуулан Углическа гидроэлектростанциин, хожомынь Щербаковско гидроэлектростанци тодхогдоо бэлэй. Тэрэшэлэн Европодохи ба Азидахи эгээн ехэ хэмэл нуур—Щербаковско водохранилищи түхеэрэгдөө һэн.

...Мүнөө Волга мүрэн дээгүүр пароходууд, баржнууд, ехэ һаланууд һубарилдан, түмэр замуудаар хүндэ ашаануудые тээһэн составууд яаралтайгаар табилуулна. Эдэ бүгэдэ Куйбышев тээшэ шэглэн ошонод. Тэндэ, Жигулевско уулануудай дунда, хэдэн километрын хэмжээндэ барилгын талмай түхеэрэгдэжэ байна. Мүн Сталинградай оршондо шэнжэлгын ехэ хүдэлмэри эхилэнхэй.

Волга дээрэхи эдэ ехэ барилганууд Правительствын зааһан болзор соо—5 жэл дотор дүүргэгдэхэнь лабтай.

Табан жэл! Иимэ түргөөр бариха ябадал гансал манай орон соо бэелүүлэгдэжэ шадагдаха байна. Капиталистическэ гүрэнүүд дотор энээн тухай һанаашалхашье арганьгүй.

Волгые хубилгаад байхада, арадаймнай ажахы жэл бүри хэдэн миллиард киловатт-час электроэнерги абаха (энэнь бүхы Франци дотор үйлэдбэрилэгдэдэг электроэнергиһээ ехэ) байна.

☆ ☆ ☆

Куйбышевска ба Сталинградска гидроэлектростанцинуудай хүсэниинь ниитэ дээрээ жэл соо, дунда жэшээгээр, 20 шахуу миллиард киловатт-час электроэнерги үйлэдбэрилхэ 4 миллион шахуу киловатт болохо.

Волжско гигантнууд манай ороной столица—Москвада жэл бүри 10 миллиард 100 миллион киловотт-час электроэнерги үгэхэ.

Центрально-Хара хүрьһэтэ, Куйбышевска, Сталинградска, Саратовска ба Астраханска областьнуудай районуудта жэл бүри 6, 5 шахуу миллиард киловатт-час электроэнерги үгтэхэ юм.

Заволжьеын ба Каспишадарай газарнуудые уһаар элбэг болгохо ба уһалха хэрэгтэ жэл бүри 3 миллиард 500 миллион киловатт-час зорюулагдаха.

Сталинградска ба Куйбышевска гидроэлектростанцинуудай электроэнерги ашаглалгын база дээрэ 14 шахуу миллион гектар газар уһаар элбэг болгогдохо ба уһалагдаха байна.

Каховско гидроэлектростанци

Каховка городой оршондо—Днепр дээрэ ба Молочная мүрэн дээрэ 14 ба 6 миллиард кубометр хэмжээтэй айхабтар ехэ водохранилищинуудые байгуулха хоёр плотинанууд ба электростанцинууд баригдаха юм.

☆ ☆ ☆

Главна плотинануудһаа гадна, миллиард кубометр хүрэтэр ниитэ хэмжээтэй хэдэн водохранилищинууд тус канал дээрэ баригдахаар хараалагдана.

Украина ба Крым хадаа хүдөө ажахын механизациин хэмжээе бүри дээшэнь үргэхэ шэнэ энергетическэ базатай болохонь. Электрическэ тракторнуудаар газар хахалха ябадал үргэнөөр эмхидхэхын тулада эдэ станцинуудай электрическэ энергиие ашаглаха гэжэ Правительствын тогтоол соо хараалагданхай. Электроэнерги таряа сохилгодо, малажалда, тэжээл бэлдэлгэдэ хэрэглэгдэхэ байна.

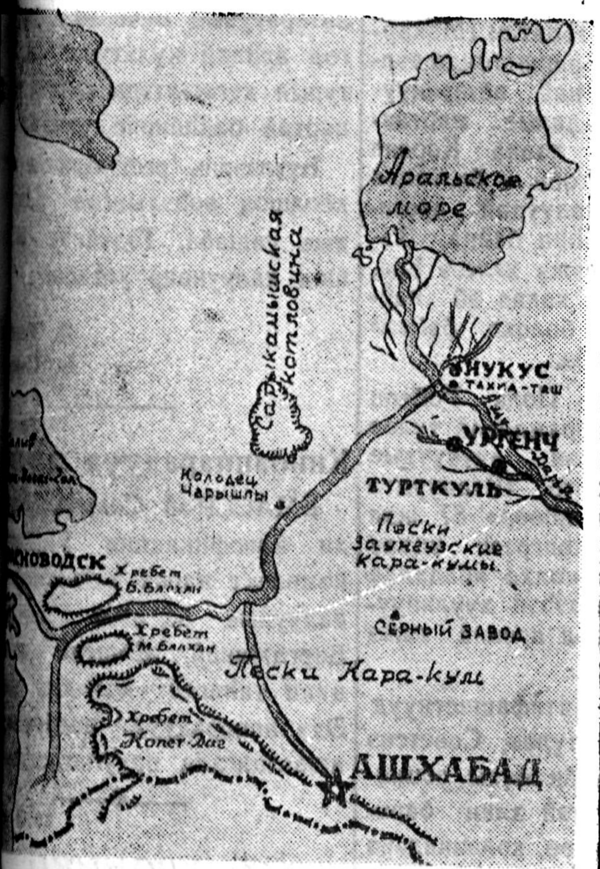
Днепрогэсэй хани болон Каховско гидроэлектростанци баригдахань. Тиин, Днепр мүрэнэй түгэлдэр ехэ эршэ хүсэн арадай зол жаргалай хэрэгтэ албахэхэ байна.

Гансахан Каховско гидроузел 250 мянган киловатт хүсэтэй байха ба жэлдээ, дунда жэшээгээр, 1 миллиард 200 миллион шахуу киловатт-час электрическэ энерги үйлэдбэрилжэ үгэхэ.

Винницын ажалшад Волга, Днепр ба Аму-Дарья дээрэхи барилгануудые угаа ехээр һонирхоно. Баригдажа байгаа гидроэлектростанцинуудай хүсые, электроэнерги дамжуулха лининүүдые, ерээдүйн каналнуудай гараха газарые харуулһан зурагууд Горькиин нэрэмжэтэ культурын ба амаралтын парк соо табигдаба. Зураг дээрэ: коммунизмын агууехэ барилгануудые харуулһан зурагуудые хүнүүд хаража байна.

ТАСС-эй фотохроника.

...ГАГ ДЭЭРЭ: Туркменскэ Главна каналай схемэ.

Главна Туркменскэ канал

...тинануудтаяа, электростанцинуудтаяа, трубопроводуудтаяа, уһалалгын ба уһажуулгын система...үдтэеэ хамта Главна Туркменскэ каналай ...нь хамагһаа ехэ юм. Энэ хадаа тон шухала ...рбэн проблемые — уһалалгын, энергетическэ, транспортна ба уһаар хангалгын асуудалнуудые гидротехническэ барилгын түүхэдэ түрүүшын ...гэн доро шиидхэхэнь.

...а Азиин байгаалиие хубилгаха хүдэлмэриин ...шаг ехэ далайса ба темпнүүд тухай гэршэлхэм хэдэн тоонуудые дурдабал: 2300 кило... хэмжээнэй тус канал ба системэнүүдынь ... соо баригдахаар хараалагдаа. Харин 166 ...тр утатай Суэцкэ канал 11 жэлдэ, 81 кило...утатай Панамска канал — 30 гаран жэлдэ ...һан байгаа.

...а Туркменскэ каналай системэдэ ехэ хэм... олон барилганууд ороно.

...мениин ба Кара-Калпакска АССР-эй һуу...зарнуудые, промышленна предприятинуудые хангахын тула мянган километрын газарта ...роводууд табигдаха, энэнь Саратов—Моск...э газопроводһоо ута болоно. Тахиа-Ташска ... хадаа Аму-Дарья мүрэн уруу газаа тээ...уһанай ороход үедэ секунда бүри хэдэн ар...мянган кубометр уһа урадхуулан гаргаха ... Главна Туркменскэ каналдахи ондоо хоёр ...нууд ехэ водохранилищинуудые бии бол... Эдэ гурбан плотинанууд дээрэ тус бүридэнь ...ектростанци баригдахаар түсэблэгдэнхэй. ... хүсэниинь ниитэ дээрээ — 100 мянган ки... байха.

...алиие шэнэдхэн хубилгаха сталинска түсэ...өөр, Дунда Азидахи хахад миллион гектар ... элһэ байражуулхын, городууд болон тос...ые ногооруулхын тула модод һуулгагдаха. ... ой модон соо тутова (торго үйлэдбэрил...хала) модон ехэ һуури эзэлхэ. Энэ хадаа ...дэ торго үйлэдбэрилгые адагынь 6 дахин ...охо байна.

...ллион гектар гоби талынгаа уһаар элбэг бол...до, Туркменскэ ССР малажалаар баян рес...нуудай тоодо орохонь лабтай. Малажалай ...этэй һалбари—каракуль үсхэхэ хэрэгтэ ... ехэ перспективэ нээжэ үгэхэ юм.

...н Туркмени малтамалнуудаар баян аад, ...өө шалтагаалан тэдэнээ ашагладаггүй бай... Главна Туркменскэ каналай баригдахада, ...үйлэдбэрилэн, нүүрһэ малтан абаха, түмэр ... транспортые электричествээр, промышленна предприятинуудые уһаар хангаха бата бэхи ...ическэ база бии болгогдохонь элитэ.

...эй хамта, Главна Туркменскэ канал хадаа ... Азиин республикануудые Каспиин далайтай, ...ой ба манай Эхэ ороной столица — Москва... болохо шухала уһан зам болохо байна.

...авна Туркменскэ каналай утань ... километр болохо. Тэндэ 100.000 ...атт хүсэтэй 3 ехэ электростан... 1200 километрын хэмжээтэй хэдэн ...аналнуудые бариха, промышленна ...приятинуудые, хүн зониие уһаар ...хын тула 1000 километрын ха... ехэ соргонуудые табиха гэжэ ...лагдана.

...авна Туркменскэ канал 8 миллион ...мянган гектар газарые уһатай ба ...дадаг болгохо, 1 миллион 300 ... гектар газарые уһалан, хлопок ... зорилго табина.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Хойто-Крымскэ каналай схемэ.

Урда-Украинска ба Хойто-Крымскэ каналнууд

Сталинска агуухэ үеын түүхэ бэшэг хадаа онсо гайхамшаг үшөө нэгэ событияар — Украинада ба Крымдэ асари ехэ барилгануудые эхилэлгээр тэмдэглэгдэе.

Урда-Украинска ба Хойто-Крымскэ каналнууд үрэжэл түгэс талын 3 миллион 200 мянган гектар газарые уһалха ба уһаар элбэг болгохо зорилготой.

Барилгынгаа хэмжээнүүдэй ба темпнүүдэй талаар, арадай ажахын удхашанараараа эдэ каналнууд Европодохи, Африкадахи, Америкэдэхи иимэрхүү бүхы барилгануудһаа үлүү ехэ байна.

Гудзониие Эри нууртай холбодог американска каналай утын хэмжээн 560 километр, Рейн—Одертохи Дунда-Германска канал—566 километр, Египедтэхи Иосифой канал— 420 километр юм. Бүхы системэтээ хамта Урда-Украинска ба Хойто-Крымскэ каналнууд германска ба американска каналнуудһаа хоёр дахин шахуу, египетскэ каналһаа хоёр дахинһаа үлүүгээр ута байха.

Украинын урда зүгтэхи ба Хойто Крымдэхи шэнэ барилгын экономическа удхашанарнь угаа ехэ. Үрэжэл түгэс миллион хахад гектар полинуудые днепровско уһаар уһалха түсэбтэй.

Шэнээр уһалагдадаг болохо газарнуудай ехэнхи хубинь хлопок, шэниисэ, виноград ба бусад элдэб түрэлэй үнэтэ техническэ культурануудые тариха ябадалда хэрэглэгдэхэ байна.

Урда-Украинска ба Хойто-Крымскэ 1 миллион 700 мянган гектар газар уһаар элбэг болгогдоод, мяхаһүнэй малажал хүгжөөхэ, нарин нооһотой хонидые үсхэхэ ба шубуун ажал эрхилхэ бэлшээринүүд хангагдаха.

Урда-Украинска ба Хойто-Крымскэ каналнууд городуудые ба колхозуудые уһаар хангаха проблема шиидхэхэ зорилготой.

Уһалалгын ба уһа элбэгжүүлгын шэнэ барилганууд хадаа Днепровско элһэнүүдые хүдэлсэгүй болгохо, арадай ажахыда ушаруулагдадаг байһан ехэ гарза хохидолые зайсуулха, каналнуудай трассые зубшуулан нэлэнхы модо һуулгаха арга олгоно. Эдэнь уһалалгын ба уһа элбэгжүүлгын системэнүүдтэй хамтадаа уларилые һайжаруулха юм.

Мүнөө тус барилгануудай райондо шэнжэлгын хүдэлмэри хэгдэжэ, электрическэ станцинууд, каналнууд, плотинанууд, уһа бүлэхэ ба бусад түхеэрэлгэнүүдые проектэлжэ байна. Уһанай шэнэ магистралиин байгуулагдаха бүхы трасса дээрэ бэлэдхэлэй хүдэлмэри эхилээ.

Энэ барилга хадаа Украинска ССР-эй Херсонско, Запорожско, Николаевска, Днепропетровско областьнуудай ба Крымскэ областиин хойто районуудай уһалагдаха газар дээрэ хлопогой тарилга бүхы хэмжээгээр хүгжөөхэ, шэниисын ба бусад хүдөө ажахын культурануудай элбэг дэлбэг, тогтууритай ургаса абаха, һү-мяханай малажал бүри ехээр хүгжөөхэ, нарин нооһото хонидые мүн шубуудые олоор үсхэхэ, тэрэшэлэн газартаряаланда гидроэнерги ашаглаха, электротракторнуудаар газар элдүүрилхэ ба малажалай хүшэр хүдэлмэринүүдые оньһожоруулха ябадалда электроэнерги үргэнөөр хэрэглэхэ зорилго табина.

Урда-Украинска ба Хойто-Крымскэ каналнуудай утын хэмжээн 550 километр болохо. Тэрээнһээ гадна, 60 км утатай Аскания-Новаһаа Каховка хүрэтэр ошохо канал, 300 километр утатай хэдэн аса каналнууд баригдаха юм.

Хоёр гол каналаар УССР-эй 4 областиин 1 млн. 200 мянган гектар газар, Крымскэ областиин хойто районуудтахи 300 мянган гектар газар уһалагдаха.

Украинын урда районуудтахи ба Крымэй хойто районуудтахи 1 млн. 700 мянган гектар газарые уһаар элбэг болгохо байна.

ООН-эй Генеральна Ассамблейн 5-дахи сесси

Политическэ комитедэй заседани

НЬЮ-ЙОРК, октябриин 26. (ТАСС). СССР-эй делегациин дурадхаһан пунктые—«Шэнэ дайнай аюулые зайлуулха тухай ба арадуудай аюулгүй байха ябадал болон эб найрамдал бэхижүүлхэ тухай Декларациин» проектые зүбшэн хэлсэлгэ политическэ комитедэй заседани дээрэ үргэлжэлөө.

Грециин түлөөлэгшэ Касиматис түрүүлэн үгэ хэлэбэ. Тэрэ хадаа советскэ дурадхалые «пропаганда» гэжэ харуулхые һэдэбэ. Декларациин энэ проект хадаа ямар нэгэн «нюуса удхатай» ба советскэ Союзай ямар нэгэн «тусхай һанаашалнуудые далдалха» ябадалда шэглүүлэгдэһэн хэбэртэйгээр тэрэ мэдүүлбэ.

Американска заабарине үгэ дууламгайгаар дагажа, греческэ түлөөлэгшэ атомна зэбсэг хорихо ябадалые буруушааба. Тэрэ хадаа хэрбээ «дайние түргөөр зогсоохо арга боломжо олгодог байгаа һаа, ямаршье буу зэбсэг хэрэглэгдэжэ болохо юм» гэжэ батаһан хэлээд, ерээдүйн дайнда атомна зэбсэг, мүн хүнүүдые олоор усадхалгын бусад зэбсэгүүдые хэрэглэхэнь зүб гэжэ харуулхые оролдобо. Агууехэ державануудай зэбсэгжэлгые гурбанай нэгэ хубяар хороохо тухай Деклараци дотор хэлэгдэһэн дурадхалые Касиматис тэрэшэлэн буруушаагаа.

Греческэ түлөөлэгшэ Аюулгүйн Соведтэхи нэгэн һаналтай байха принципые болюулха зорилгоор ООН-эй Уставые шалган үзэхэ гэжэ элеэр мэдүүлбэ.

Тэрэнэй һүүлээр Австралиин түлөөлэгшэ Спендер үгэ хэлэжэ, уласхоорондын байдалые хүшэр хүндэ болгобо гэжэ Советскэ Союзые хардан гэмнээ. Декларациин проект тухай хэлэхэ зуураа, энэ деклараци дотор «эндэ хэнэйшье арсажа шадахагүй идеянүүд» байна гэжэ баталһан болобошье, Спендер Декларацида хэлэгдэһэн дурадхал бүхэниие буруушааба. Атомна зэбсэгые хорихо тухай дурадхаһан Декларациин пунктые буруушааха зуураа, Австралиин түлөөлэгшэ атомна зэбсэг тухай асуудалаар США-гэй политикые зүбтүүлхэ гэжэ һэдэбэ. «Агрессортэ эсэргүү атомна бомбо хэрэглэхэдэ гэмтэ юумэ болохогүй», тиимэһээ хамгаалгын зэбсэг болгон атомна бомбо хэрэглэхэ ябадал арсаха ямаршье үндэһэ һуури харанагүйб» гэжэ Спендер мэдүүлбэ.

Эб найрамдал бэхижүүлхэ тухай пактые агууехэ державануудай хоорондо баталха тухай Декларацида хэлэгдэһэн дурадхалые Австралиин түлөөлэгшэ тэрэшэлэн буруушааба. Эб найрамдалай пактые баталалга хадаа «агууехэ державануудай нэгэндэ пропагандистска зэбсэг олгохо байгаа» гэжэ Спендер мэдүүлбэ.

Агууехэ державануудай зэбсэгжэлгые гурбанай нэгэ хубяар хороохо тухай Советскэ Союзай дурадхал тушаа хэлэхэ зуураа, Спендер энэ дурадхал оройдоо абтажа болохогүй байна гэжэ мэдүүлбэ.

СССР-эй делегациин дурадхалнуудынь СССР-эй үнэхөөр ябуулжа байгаа политикатай таараагүй байһан хэбэртэйгээр Спендер баталба. СССР-эй дурадхалда заһабаринууд ба нэмэлтэнүүдые оруулха гэжэ тэрэ мэдүүлбэ.

Тэрэнэй һүүлээр үгэ хэлэһэн Бельгиин түлөөлэгшэ Ван Лангенхове гэгшэ советскэ делегациин оруулһан Декларациин дурадхалнууд тушаа мэдүүлгэ хэхэһээ зайсажа, Советскэ Союзай гадаадын политика тухай хорото худал хуушан үльгэрнүүдые дабтан хэлэбэ. Баримтануудые хазагайруулжа, Бельгиин түлөөлэгшэ хадаа ООН-эй элдэб янзын органуудтай хани харилсаатай байха дурагүй байна гэжэ Советскэ Союзые гэмнэхые һэдэбэ. Бельгийскэ делегаци Советскэ дурадхалнуудые буруушаажа голосовалха гэжэ тэрэ мэдүүлбэ.

Бельгиин түлөөлэгшын үгэ хэлэһэнэй һүүлээр заседани хаагдаа.

ООН-эй Аюулгүйн Соведэй хаамал заседани

НЬЮ-ЙОРК, октябриин 25. (ТАСС). Лейк-Саксессһаа Ассошиэйтед пресс агентствын корреспондентын мэдээсэһэнэй ёһоор, октябриин 25-да Аюулгүйн Совет хадаа ООН-эй генеральна секретариин кандидатура тухай хэлсэхэ һэдэлгэнүүдээ зогсоохые ба энэ асуудалые Генеральна Ассамблейн үзэмжэдэ дамжуулан үгэхые шиидэбэ.

Лейк-Саксессһаа Юнайтед пресс агентствын корреспондентын мэдээсэһэнэй ёһоор, Аюулгүйн Совет ООН-эй генеральна секретариин тушаалда хоёр кандидатурые—Ромуло (Филиппины) ба Малигай (Ливан) кандидатурые буруушааба. Эдэ хоёр ушарта кандидатурын түлөө 4 голос үгтөө. Аюулгүйн Соведэй 7 гэшүүд голосованида хабаадахаяа арсаба, хэншье буруушаажа голосовалаагүй. Советскэ Союз, Инди, Египет ба гоминдановец хоёр кандидадуудай түлөө голосовалаа. Ливанска делегат доктор Малигай кандидатурые советскэ түлөөлэгшэ Малик дурадхаһан байгаа.

ЭБ НАЙРАМДАЛАЙ ТАЛА БАРИГШАДАЙ БҮХЭДЭЛХЭЙН ХОЁРДОХИ КОНГРЕССЭЙ БЭЛЭДХЭЛ

ЛОНДОН, октябриин 25. (ТАСС). Лондондо болоһон пресс-конференци дээрэ, эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн конгрессэй Саг үргэлжын комитедэй үмэнэһөө Айвор Монтегю ба эб найрамдал хамгаалгын Английска комитедэй үмэнэһөө Дж. Сэнди гэгшэд Шеффилддэ болохо эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн хоёрдохи конгресс үнгэргэхэ бэлэдхэлэй ябаса тухай хэлэбэ.

Конгресс дээрэ тухайлхада 2100 делегадууд сугларха юм гэжэ багсаагдана, тэдэнэй 350 хүниинь элитэ ажал-ябуулагшад мүн, тэдээндэ тус тустань уряал эльгээгдээ гэжэ Монтегю мэдүүлбэ. Тус бүри 250 хүнэй составтай английска ба французска делегацинууд эгээн томо делегацинууд болоно, итальянска делегаци бүри олоншье байжа магадгүй байна. СССР 65 делегадуудые, Хитад — 30, Зүүн ба Баруун Германи — 75 делегадуудые эльгээхэнь.

Конгресс үнгэргэхэ ябадалда 40 мянга шахуу фунт стерлинг гаргашалагдаха юм гэжэ багсаагдана, тэрэ мүнгые бүхы дэлхэй дээрэхи эб найрамдалай тала баригшадай организацинууд суглуулаа.

Конгресс дээрэ делегадуудай хэлэһэн үгэнүүд 6 хэлэнүүд дээрэ —английска, французска, ород, итальянска, испанска ба немецкэ хэлэнүүд дээрэ нэгэн доро оршуулагдаха байна. Конгресс дээрэ 150 оршуулагшад ажаллаха юм. Хитад хэлэн дээрэ оршуулга хангажа шадагдахагүй, гэбэшье, главна залые шэмэглэхэ лозунгнуудай бэшэгдэхэ хэлэнүүдэй долоодохинь хитад хэлэ байха юм.

Конгрессэй ябаса тухай бюллетениие английска, французска ба ород хэлэнүүд дээрэ үдэр бүри хэблэн гаргахаар хараалагдана.

Бүхы шухала асуудалнуудые зүбшэн хэлсэлгэ пленарна заседанинууд дээрэ болохо юм гэжэ Монтегю мэдээсэбэ. Хэдэн комитедүүд ба подкомитедүүд нэгэн доро ажаллаха байна.

ДАЙЕ ЭБ НАЙРАМДАЛ ИЛАХА

БУДАПЕШТ, октябриин 26. (ТАСС). «Сабад Неп» газетэ иигэжэ бэшэнэ: «Дайе эб найрамдал илахал, юундэб гэхэдэ, эб найрамдалай тала баригшадай агууехэ хүдэлөөниие хүсэн түгэс советскэ арад толгойлно». «Венгерскэ арад, — гэжэ «Вилагошаг» газетэ бэшэнэ, — Советскэ Союзаар толгойлогдоһон эб найрамдалай лагериин зэргэдэ жагсаһанаараа омогорхоно».

Американска хүдэлмэришэнэй партиин һунгуулиин урда тээхи митинг Нью-Йоркдо болобо

НЬЮ-ЙОРК, октябриин 26. (ТАСС). Американска хүдэлмэришэнэй партиин һунгуулиин урда тээхи митинг Мэдисон-сквер гардендэ болобо. Митинг дээрэ 14 мянган хүн байлсаба. Митинг дээрэ үгэ хэлэһэн конгрессэй гэшүүн Маркантонио гэгшэ Нью-Йорк городой мэрын тушаалда республиканска ба демократическа партинуудһаа дэбжүүлэгдэһэн кандидадуудые эридээр шүүмжэлбэ. Республиканска кандидат Корси 1935 ондо Муссолинитай уулзажа, Нью-Йоркдо фашистска газетэ байгуулха ябадал дэмжэхыень гуйһан юм гэжэ тэрэ мэдүүлбэ. Фашистска листок байгуулагдаһан болобошье, тэрэнь нэгэ жэлшье байжа шадаагүй, ушарынь Нью-Йоркдо һуудаг итальянецууд тэрээндэ дэмжэлгэ үзүүлээгүй.

Мэрын тушаалда демократическа партиһаа кандидат Пекора хадаа Эфиопидо фашистска Италиин добтолон ороһониие дэмжэжэ үгэ хэлэһэн юм гэжэ Маркантонио зааба. Нью-Йоркын мэрын тушаалда нүгөө нэгэн кандидат Импеллитери хадаа Нью-Йоркын томо ээдээр табигдаһан байна. Импеллитери хадаа хүдэлмэригүйшүүдтэ үгтэхэ тэдхэмжые хороохын түлөө голосовалһан юм гэжэ Маркантонио һануулба.

Фашизмда эсэргүү тэмсэдэг байһанаараа омогорхоноб гэжэ Маркантонио мэдүүлбэ.

Сенаторай тушаалда американска хүдэлмэришэнэй партиин кандидат түүхэшэн Дюбуа хадаа Холбоото Штадуудта болоһон хубилалтануудые дэлхэй гайхана, «США дай хэхые үнэхөөр хүсэнэ гэжэ этигэжэ эхилээ» гэжэ өөрынгөө үгэ соо мэдүүлбэ. Советскэ Союзай политика тухай хэлэхэ зуураа, тэрэнэй эб найрамдалда дуратай шэнжэ шанарые тэмдэглэбэ.

Дюбуа хадаа Советскэ Союзда добтолхые уряалдаг американска гүрэнэй ажал-ябуулагшадые ба сэрэгэйхидые шүүмжэлбэ. «Токиодо байдаг зэрлиг араатан (Макартур—ред.) хадаа Вашингтондо дэлхэйн нэгэдэхи дайнай ветерануудые буудаһан ябадалые мартаагүй. Мүнөө тэрэ хадаа Корее жэгшүүритэ сүл гоби болгоһон ба Холбоото Штадуудай президенттэй һая уулзаһан байна. Тэдэнэрэй юуншье гэжэ хэлсээ һаа, энэ хэлсээнэй дүн хадаа эб найрамдалые эбдэлгэ болохо байна» гэжэ Дюбуа хэлэбэ.

Тэрэнэй һүүлээр Поль Робсон үгэ хэлэбэ. Эб найрамдалай түлөө тэмсэл тухай хэдэн дуунуудые дуулаба. Холбоото Штадуудта негрнүүдые «сүлөөлһөөр» 87 жэл болоод байхада, конгресс хадаа негрнүүдые доромжолхо ябадалда эсэргүү шэглүүлэгдэһэн хуулинуудые абахаяа үшөөл арсана гэжэ Робсон зааба.

Американска антифашистнууд «эб найрамдалай түлөө, Советскэ Союзтай ба дэлхэйн бүхы социалистическэ сектортэй хани барисаатай байхын түлөө, колониальна арадуудые сүлөөлхын, негрнүүдэй бүрин тэгшэ эрхэтэй байхын түлөө, манай үбгэ эсэгэнэрэй һанажа ябаһан, тэмсэһэн ба наһа бараһан Америкын түлөө урдынхида адли голосоо үргэхэ юм» гэжэ Поль Робсон зааба.

КОРЕЯДЭХИ СОБЫТИНУУД

Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командованиин мэдээсэл

Бүхы фронтнууд дээрэ Арадай армиин сэрэгүүд добтолжо байгаа американска ба урдакорейскэ сэрэгүүдтэ эсэргүү хамгаалгын байлдаануудые хэжэ үргэлжэлөө гэжэ Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командованиин октябриин 27-до дамжуулһан мэдээсэл соо хэлэгдэнэ.

Пхеньянай хойто ба зүүн хойто районуудта Арадай армиин частьнууд дайсанай атакануудые гэдэргэнь сохижо, өөһэдынгөө хамгаалгын позицинуудые гартаа барижа байба. Фронтын зарим участогууд дээрэ Арадай армиин частьнууд контратакануудта нэгэтэ бэшэ ороо, тэрэнэй ашаар дайсанда ехэ гээлтэ хоролтонууд ушаруулагдаба. Хүнүүд плендэ абтаа, буу зэбсэгүүд ба сэрэгэй бусад эд зөөри абтаһан байна. Эдэ районуудта байлдаанууд үргэлжэлһөөр.

Зүүн эрье дээрэ Арадай армиин частьнууд хадаа Хамхынай (Канко) хойно ба Бугтхенгын зүүн хойно добтолжо байгаа дайсанда эсэргүү хамгаалгын хатуу шанга байлдаануудые хэбэ.

УРАНЗОХЕОЛШО... ГОРОДОЙ АЖАЛШАД... УУЛЗАБА

Научна ба политическэ ... дэлгэрүүлхэ обществын Б... Монголой отделени ба БМ... эй уранзохёолшодой Союза... ленин үүсхэлээр октябри... да Республиканска лектори... соо уранзохёолшод Улан-У... родой ажалшадтай уулзаба.

Эндэ БМАССР-эй уранз... шодой правлениин харюу... секретарь нүхэр Ц. Ж. Дам... пов элидхэл хэжэ, Моска... лохо Бурят-Монголой с... литературын Вечерэй бурх... гол арадай культура ба ... турын хүгжэлтэдэ ехэхэн у... нартай байһаниие тэмдэглэ...

Һүүлээрнь республикын у... хёолшод өөһэдынгөө зохё... дые уншаба. Тэдэниие су... шад халуунаар угтаба.

Д. Рад...
Б. Очи...

Киноаппарадууд эльгэ...

БМАССР-эй Совминэй д... хи кинофикациин Управл... комплект нарин плёнкотой ... радуудые ба нэгэ автом... Баргажанай аймагай кин... циин таһагай мэдэлдэ эл... Эдэ аппарадууд ноябриин ... ашаглалгада оруулагдаха ...

ХРОНИКО

СССР-эй Верховно С... Президиум нүхэр Л. З. Мех... үбшэлһэнтэйнь дашарамд... СССР-эй гүрэнэй хиналтын ... нистрын уялгануудһаа сүле...

* * *

СССР-эй Верховно С... Президиум нүхэр Всеволод ... лаевич Меркуловые СССР-э... рэнэй хиналтын Министрээр ... милбо.

* * *

СССР-эй Верховно С... Президиум нүхэр Б. А. Дви... ондоо хүдэлмэридэ ороһо... дашарамдуулан бэлэдхэ... Министрын уялгануудһаа ... бэ.

* * *

СССР-эй Верховно С... Президиум нүхэр Панте... Кондратьевич Пономаренк... лэдхэлнүүдэй Министрээр то...

Харюусалгатай редактор...
орлогшо Ц. Б. БУДА...

МҮНӨӨДЭР УЛАН-УДЭДЭ

Ород драмын театрта — **«Партиин кандидат»** гэжэ зүжэг үдэрэй 12 часта ба үдэшын 8 час 30 минутада.

Гүрэнэй филармонидо — **Эстрадын вечер.** Хүгжэм ба танцанууд үдэшын 9 часта.

«Прогресс» гэжэ кинотеатрта **«Хоёр сэрэгшэд»**—үдэрэй 11, 1 часуудта, **«Каторгһаа зугадалга»**—үдэшын 3, 5, 7, 9, 11 часуудта.

«Эрдэм» гэжэ кинотеатрта — **«Залуу гварди»**—үдэрэй 11, 1 часуудта. **«Хэзээдэшье бэлэн»**—үдэшын 3, 5, 7, 9 часуудта, **«Моцарт»** —һүниин 11 часта.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—23, заместителя редактора—7-85, отв. секретаря—3-23, Отделов партийной жизни, культуры и быта—4-52, сельскохозяйственного и промышленности—6-84. мест. информации и писем—6-84, Для междугородных переговоров—16.

Н—2418. Типография Управления полиграфической промышленности, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж 10000